

Të punoni në Gjermani dhe në Kosovë

- ✎ Si marrëveshja ndikon në të drejtën gjermane
- ✎ Cilat janë përfitimet që mund të merrni në Gjermani dhe në Kosovë
- ✎ Partnerët tuaj të kontaktit

Të punoni pa kufi

Ju keni punuar tashmë një fare kohe në Kosovë dhe tani dëshironi të ktheheni atje? Ju jeni shtetas i Kosovës dhe punoni tani në Gjermani?

Ndoshta e pyesni veten si puna juaj në vende të ndryshme do të ndikojë në pensionin tuaj të mëvonshëm. Në fund të fundit, Kosova dhe Gjermania kanë sisteme të ndryshme të sigurisë sociale.

Një marrëveshje e detyrueshme ndërshtetërore për zbatimin e mëtejshëm të marrëveshjes gjermano-jugosllave të dt. 12 tetor të vitit 1968 nuk është lidhur midis Republikës së Kosovës dhe asaj të Gjermanisë. Prandaj në të ardhmen mund të hiqet dorë nga zbatimi i marrëveshjes i cili është vendosur deri tani në mënyrë të njëanshme nga pala gjermane. Në Kosovë marrëveshja e vitit 1968 tashmë prej vitesh nuk merret më në konsideratë në formën e caktuar atëherë.

Për këtë arsye shpjegimet e kësaj broshure mund të tregojnë vetëm gjendjen aktuale gjatë prodhimit të saj. Një ndryshim është i mundshëm në çdo kohë - edhe me afat të shkurtër. Prandaj ne, për fat të keq, nuk mund të marrim përsipër asnjë përgjegjësi për saktësinë.

Ju lutemi, informohuni prandaj për një njoftim aktual dhe të detyrueshëm gjithmonë direkt tek bartësi i sigurimit që është kompetent për ju!

Pasqyra e lëndës

- 4 Historia e marrëveshjes
- 6 Marrëveshja mbi sigurinë sociale midis Gjermanisë dhe Kosovës
- 8 I siguruar me sigurim të detyrueshëm
- 9 Të jeni anëtar vullnetar në Gjermani
- 12 Kthimi i kontributeve gjermane
- 16 Rehabilitimi
- 17 Kushtet bazë të pensioneve gjermane
- 22 Pensione nga sigurimi pensional gjerman
- 30 Pensioni në Kosovë
- 32 Kërkesa për pension dhe fillimi i pensionit
- 35 Llogaritja e pensionit
- 38 Pagesa e pensionit edhe jashtë vendit
- 40 Sigurimi shëndetësor dhe ai i përkujdesit tek pensionistët
- 42 Partnerët tuaj të kontaktit
- 44 Vetëm një hap larg: Sigurimi juaj pensional

Historia e marrëveshjes

Marrëveshja ndërshtetërore me Ish-Jugosllavinë rregullon sigurinë sociale të njërës prej grupeve më të mëdha imigrantësh në Gjermani.

Gjatë viteve 1950 dhe 1960 shumë krahë pune erdhën nga jashtë vendit për në Gjermani. Sigurimi social i të ashtuquajtur 'Gastarbeiter' [punëtorëve emigrantë] duhej të rregullohej atëherë me vendlindjen e tyre. Kështu janë lidhur marrëveshjet e para të sigurimeve shoqërore.

Marrëveshja midis Gjermanisë dhe Republikës Federale Socialiste të Jugosllavisë e dt. 12 tetor të vitit 1968 hyri në fuqi gjatë vitit 1969. Me shpërbërjen e Jugosllavisë që prej vitit 1991 marrëveshja vlente më tej për shtetet e sapokrijuara në këtë territor si dhe fillimisht po ashtu për Jugosllavinë e mbetur, pastaj për konfederatën e Serbisë me Malin e Zi dhe më në fund për Republikën e Serbisë.

Që nga shpallja e pavarësisë së Kosovës më 17 shkurt të vitit 2008 kjo marrëveshje nga këndvështrimi gjerman zbatohet gjerësisht edhe për shtetin e Kosovës.

Aktualisht marrëveshja e vjetër gjermano-jugosllave duhet të merret në konsideratë edhe më tej për shtetet Bosnjë-Hercegovinë, Kosovë, Mali i Zi dhe Serbi.

Kroacia, Maqedonia dhe Sllovenia lidhën në vazhdim marrëveshje të veta ndërshtetërore me Gjermaninë. Që nga aderimi i Sllovenisë (më 1 maj 2004) dhe Kroacisë (me 1 korrik 2013) në Bashkimin Evropian në këto dy shtete vlen e drejta e përbashkët evropiane.

Ju lutemi, vini re:

Kosova së fundi ishte krahinë autonome në Serbi. Pavarësia e Kosovës pas shpalljes së dt. 17 shkurt 2008 nuk është njohur përgjërësisht. Veçanërisht Serbia e konsideron Kosovën edhe më tej si pjesë e shtetit të vet. Nga këndvështrimi i sigurimit pensional gjerman Kosova është një shtet i pavarur.

Nëse zbatohet marrëveshja e vitit 1968, atëherë të gjitha territoret e shteteve dhe të gjithë shtetasit e shteteve për të cilët vlen akoma rregullorja e kësaj marrëveshjeje, trajtohen në mënyrë të barabartë. Momentalisht këto janë Bosnjë-Hercegovinë, Kosovë, Mali i Zi dhe Serbi. Për disa çështje nuk luan atëherë asnjë rol, nëse të siguruarit janë banorë të Malit të Zi ose nënshtetas të Kosovës. Edhe përvojat e sigurimeve pensionale të këtyre katër shteteve konsiderohen si përvojat e një shteti. E njëjta gjë vlen edhe për gjendjet në Kroaci, Maqedoni dhe Slloveni deri në hyrjen në fuqi të marrëveshjes përkatëse të re me atë shtet.

Sugjerimi ynë:

Ndikimet e këtij barazimi të territoreve të shteteve dhe të shtetasve të zbatuesve të marrëveshjes së vjetër nga viti 1968 i gjeni në këtë broshurë, të shpjeguara konkretisht në çdo pikë referimi.

Marrëveshja mbi sigurinë sociale midis Gjermanisë dhe Kosovës

Të përfshirë janë para se gjithash shtetas të Kosovës, të cilët dikur kanë punuar në Gjermani si dhe emigrantë gjermanë, të cilët jetojnë dhe punojnë në Kosovë.

Marrëveshja vlen për të gjithë shtetasit e Gjermanisë dhe të Kosovës. Përveç kësaj ajo mund të zbatohet edhe në rast të shtetësive të tjera, nëse përvoja të sigurimeve shoqërore janë realizuar në Gjermani dhe në Kosovë.

Shembull:

Ivan B. Është shtetas maqedonas. Meqenëse ai ka punuar edhe në Kosovë edhe në Gjermani, për atë duhet të zbatohet marrëveshja gjermano-kosovare mbi sigurimet shoqërore.

Marrëveshja vlen për

- sigurimin ndaj aksidenteve,
- sigurimin shëndetësor dhe
- sigurimin pensional.

Marrëveshja ju ndihmon që të plotësoni kushtet për një përfitim duke trajtuar rrethana të caktuara në të dyja shtetet në mënyrë të barabartë.

Përveç kësaj gjatë zbatimit të dispozitave përkatëse ligjore, në të cilat bëhet fjalë për shtetësinë ose vendbanimin, shtetësia dhe vendbanimi barazohen me ato të shtetit tjetër të marrëveshjes. Prandaj ju mund të përfitoni pensionin gjerman për shembull edhe në Kosovë, në shumicën e rasteve, në shumën e plotë.

Vërejtje anësore: Për pagesën e pensionit, ju lutemi, lexoni edhe faqen 38.

I siguruar me sigurim të detyrueshëm

Një pension merrni vetëm, nëse më parë keni paguar kontribute për sigurimin ligjor pensional.

Një detyrim për t'u siguruar në sigurimin pensional krijohet parimisht sipas dispozitave ligjore të shtetit në të cilin jeni i punësuar. Sapo të punoni në Gjermani, vlejnjë parimisht vetëm dispozitat e ligjeve gjermane. Punëdhënësi juaj atëherë do t'ia paguajë kontributet sigurimit pensional gjerman.

Sugjerimi ynë:

Ruani mirë të gjitha dëshmitë, të cilat merrni nga punëdhënësit tuaj (për shembull dëshmitë për rrogën).

Nëse ju punoni në Kosovë, atëherë vlen e drejta e Kosovës. Edhe ndërrime (të disahershme) midis të dy shteteve janë të mundshme. E njëjta gjë vlen natyrisht, nëse ju keni qenë i punësuar në një apo më shumë shtete të tjera.

Ju lutemi, vini re:

Në Kosovë, që prej vitit 1999 nuk ekziston më asnjë sistem pensional të bazuar në kontribute. Ju lutemi, lexoni për këtë edhe faqen 30 dhe në vijim.

Të jeni anëtar vullnetar në Gjermani

Me kontribute vullnetare mund ta ngrini pensionin tuaj gjerman, mund të fitoni për herë të parë një të drejtë për pension ose mund të mbushni boshllëqe.

Nëse ju banoni në Gjermani dhe nuk duhet të paguani kontribute të detyrueshme, pavarësisht nga nënshtetësia juaj, ju mund të siguroheni vullnetarisht në sigurimin pensional gjerman. Për këtë duhet të jeni të paktën 16 vjeç/e.

Si gjerman ju, përveç kësaj dhe pavarësisht nga vendbanimi, mund të siguroheni në të gjithë botën gjithmonë vullnetarisht në Gjermani.

Sugjerimi ynë:

Informacione më të hollësishme përmban broshura jonë "Freiwillig rentenversichert: Ihre Vorteile"

Vërejtje anësore: Kjo broshurë mund të merret vetëm në gjuhën gjermane.

Pavarësisht nga shtetësia e tij dhe nga vendbanimi i tij secili që para dt. 19 tetor të vitit 1972 ka paguar të paktën një kontribut vullnetar, parimisht mund të sigurohet vullnetarisht në Gjermani.

Ju jeni kosovar dhe banoni në Bashkimin Evropian, ju mund të siguroheni vullnetarisht, nëse keni paguar tashmë një kontribut për sigurimin pensional gjerman.

Nëse jetoni në Kosovë, ju pa parakusht tjetër mund të paguani kontribute vullnetare.

Ju lutemi, vini re:

Ju mund të siguroheni vullnetarisht edhe atëherë pa asnjë kontribut të mëparshëm, nëse ju si kosovar jetoni në Bosnjë-Hercegovinë, Maqedoni ose në Serbi. Ky rregull ekziston, sepse për Bosnjë-Hercegovinën, Kosovën, Malin e Zi dhe Serbinë vazhdon të zbatohet marrëveshja gjermano-jugosllave e vitit 1968.

Vërejtje anësore: Këto dispozita mund të zbatohen shpesh herë edhe për refugjatët. Ju lutemi, informohuni.

Nëse ju banoni në një tjetër shtet të huaj (për shembull në Meksikë ose Maqedoni) në shumicën e rasteve nuk lejohet që të siguroheni vullnetarisht. Ju lutemi, lejoni që të këshilloheni.

Kontribute vullnetare: Avantazhet tuaja

Me kontribute vullnetare ju mund ta plotësoni kohën e pritjes për një pension gjerman. Por ju mund ta ruani edhe mbrojtjen tuaj të sigurimit për një pension për shkak të uljes së pjesshme ose të plotë të aftësisë për punë.

Sugjerimi ynë:

Për këto pensione mund të jetë me rëndësi që të dëshmoni kohën nga dt. 1 janar i vitit 1984 deri më sot pa boshllëqe me të ashtuquajtura kohët për ruajtjen e të drejtës. Nëse largoheni nga sigurimi ligjor pensional gjerman, por dëshironi që ta ruani edhe më tej të drejtën për njërin prej këtyre pensioneve, atëherë ju duhet të këshilloheni paraprakisht me ne mbi mundësit tuaja.

Shumën dhe numrin e kontributeve tuaja vullnetare ju e vendosni vet. Por ka kontribute minimale dhe maksimale. Ju nuk jeni i detyruar që t' i përmbaheni shumë së kontributit që keni zgjedhur një herë. Për të ardhmen ju mund të ndryshoni në çdo kohë shumën e kontributeve dhe pagesën mund ta ndërprisni edhe tërësisht. Kontribute vullnetare për vitin rrjedhës mund të paguani vetëm deri më dt. 31 mars të vitit pasues.

Vërejtje anësore: Vlerat aktuale të kontributeve i gjeni në internet nën www.deutsche-rentenversicherung.de.

Pagesa e kontributeve

Përpara se t'ju lejohet që të paguani kontribute vullnetare, duhet të aprovohet fillimisht kërkesa juaj nga bartësi i sigurimit pensional. Pastaj është e këshillueshme që t' i paguani kontributet me llogari duke i transferuar nga llogaria juaj ose nga ajo e një të ngarkuari tek një bankë në Gjermani. Edhe një transferim nga brenda ose jashtë vendit është i mundshëm.

Ju lutemi, vini re:

Bartësi i sigurimit nuk merr përsipër asnjë shpenzim bankar, shpenzim për transferimin ose ndonjë shpenzime tjetër për transferimin. Në rast të pagesave nga jashtë vendit duhet që të paguani shumën në Euro për të përjashtuar diferenca të kursit.

Partnerët tuaj të kontaktit

Nëse ju dëshironi të parashtroni një kërkesë për sigurimin vullnetar, drejtohuni, ju lutemi, bartësit të sigurimit, i cili e mban llogarinë tuaj të sigurimit, respektivisht e ka mbajtur atë kohët e fundit.

Nëse ju banoni në Gjermani dhe nuk keni paguar asnjëherë kontribute për sigurimin ligjor pensional gjerman, ju mund ta paraqisni kërkesën tek çdo bartësi i sigurimit.

Ju nuk jeni i sigurt, cili bartës i sigurimit është kompetent për ju? Na pyesni neve. Për këtë ju mund të shfrytëzoni në Gjermani telefonin tonë të shërbimit që është falas ose në të gjithë botën adresën tonë të e-mailit.

Vërejtje anësore: Ju lutemi, lexoni kapitullin tonë „Vetëm një hap larg: Sigurimi juaj pensional“.

Kthimi i kontributeve gjermane

Nëse në Gjermani keni punuar dhe paguar kontribute vetëm për një kohë të caktuar dhe tani ktheheni në vendlindjen tuaj, ju ndoshta dëshironi që t'ju kthehen kontributet tuaja gjermane. Nëse kjo mundësi ekziston për ju, këtë e mësoni në këtë kapitull. Por ju duhet të mendoni mirë për këtë hap.

Me kthimin e kontributeve shuhen marrëdhëniet e sigurimit. Por kjo, sipas mendimit bazë, duhet të bëhet vetëm, nëse ju jeni larguar shumë nga rrethi i veprimit i sigurimit pensional gjerman, ose nga kontributet tuaja nuk mund të nxirrni asnjë të drejtë.

Ju mund ta kërkontë kompensimin nëse ju

 jeni larguar nga detyrimi gjerman për t' u siguruar.

 nuk mund të siguroheni vullnetarisht në Gjermani dhe

 n.q.s. nga momenti i largimit nga detyrimi gjerman për t' u siguruar kanë kaluar të paktën 24 muaj.

Afati i pritjes prej të paktën 24 muajsh duhet të respektohet. Dhe ndërkohë nuk duhet të ketë filluar një detyrim i ri për t' u siguruar.

Detyrimi për t' u siguruar në një shtet anëtar të Bashkimit Evropian ose në një vend me të cilin Gjermania ka lidhur një marrëveshje mbi sigurimet shoqërore, në këtë kontekst mund të barazohet me detyrimin për t' u siguruar në Gjermani. Mundësia e kthimit të kontributeve nuk ekziston atëherë.

Vërejtje anësore: Ju lutemi, lejoni që të këshilloheni.

Sugjerimi ynë:

Nëse lejohet që ju të siguroheni vullnetarisht në Gjermani, këtë mësoni në kapitullin "Të jeni anëtar vullnetar në Gjermani". Lidhur me këtë nuk luan asnjë rol, nëse me të vërtetë dëshironi që të siguroheni vullnetarisht. Me rëndësi është vetëm nëse ju keni të drejtë për këtë. Nëse keni të drejtë për këtë, atëherë kthimi i kontributeve nuk mund të merret në konsideratë në rastin tuaj.

Nëse ju keni arritur kufirin e moshës së rregullt dhe keni paguar për më pak se pesë vjet, ju mund të bëni një kërkesë për kthimin. Mbrapa këtij rregulli është mendimi se me më pak se pesë vjet të pagesës së kontributeve nuk keni të drejtë për pension. Kontributet kthehen atëherë pa afatin e pritjes.

Vërejtje anësore: Kufiri i moshës së rregullt do të ngrihet hap pas hapi nga 65 në 67 vjeç/e.

Ju lutemi, vini re:

Në ato pesë vjet llogariten edhe përvojat e sigurimeve në Kosovë, Bosnjë-Hercegovinë, në Mal të Zi dhe Serbi. Përveç kësaj merren parasysh përvojat e sigurimit në Kroaci deri në nëntor të vitit 1998, në Slloveni deri në gusht të vitit 1999 dhe në Maqedoni deri në dhjetor të vitit 2004. Edhe kohët për të cilat ju vet nuk keni paguar kontribute (për shembull kohët e edukimit të fëmijëve) merren parasysh. Kështu ju keni ndoshta të drejtë për një pension gjerman të pleqërisë ose atë familjar.

Vërejtje anësore: Mund të llogariten edhe përvojat nga vendet e tjera me një marrëveshje.

Pasjetuesit mund të kërkojnë kthimin e kontributeve të të ndjerit, nëse ky nuk ka paguar akoma kontribute për pesë vjet.

Nëse lejohet që kontributet tuaja të kthehen, me këtë marrëdhëniet e sigurimit me sigurimin pensional gjerman shuhen tërësisht. Ju nuk mund të ngrini më asnjë pretendim në bazë të kohëve të realizuara deri në atë moment.

Ju lutemi, vini re:

Kontributet nuk mund të kthehen, nëse ju nga këto keni marrë tashmë një përfitim material ose monetar. Kjo mund të ketë qenë për shembull një përfitim për rehabilitimin mjekësor. Kontribute, të cilat keni paguar vetëm pas këtij përfitimi, mund të kthehen.

Kontributet gjermane nuk mund të kthehen, nëse ju tashmë merrni një pension të huaj, dhe ky pension mund të paguhet vetëm, sepse atje kontributet gjermane dhe të huaja ishin bashkuar.

Sugjerimi ynë:

ju lutemi, lejoni që të këshilloheni hollësisht, përpara se të paraqisni një kërkesë për kthimin e kontributeve. Një pension i mëvonshëm mund të jetë alternativa më e mirë për ju.

Kontributet mund t' ju kthehen vetëm me kërkesë. Ju mund të paraqisni kërkesën tuaj edhe në mënyrë jo formale tek çdo bartës gjerman i sigurimit ose edhe në një ambasadë gjermane ose konsullatë gjermane në vend. Meqenëse lejohet që ju të paraqisni kërkesën edhe në gjuhën tuaj amtare, atëherë ju nuk keni nevojë të ngarkoni as një person ndërmjetës ose një të autorizuar ose një përkthyes me gojë.

Vërejtje anësore: Adresat e bartësve gjerman të sigurimit i gjeni në kapitullin „Vetëm një hap larg: Sigurimi juaj pensional“.

Ju lutemi, vini re:

Kontributet, si rregull, nuk kthehen në shumën e plotë! Punëmarrësit marrin për shembull vetëm pjesën e tyre të kontributeve të detyrueshme. Nga kontributet vullnetare kthehen vetëm gjysma e tyre dhe kontribute, të cilat nuk janë marrë përsipër nga ju, nuk mund të kthehen fare. Këtu përfshihen për shembull kontribute për shkak të edukimit të fëmijëve. Për kontributet nuk paguhen as interesa.

Shtetas gjerman

Si gjerman ju lejohet që t'ju kthehen kontributet gjermane parimisht vetëm atëherë, kur ju e keni arritur kufirin e moshës së rregullt dhe keni paguar më pak se 60 kontribute.

Rehabilitimi

Një rehabilitim duhet të ndihmojë që të ruani ose të përmirësoni aftësinë tuaj për punë. Shtetësia juaj nuk luan asnjë rol.

Por ju duhet të banoni në Gjermani.

Në sigurimin pensional gjerman vlen parimi "Rehabilitimi para pensionit". Kjo do të thotë se për shembull kontrollohet gjithmonë, nëse kufizimet tuaja shëndetësore mund të mënjanoohen me anë të rehabilitimit mjekësor ose me një shërbim ndihmë për pjesëmarrjen në jetën e punës, përpara se të merrni një pension për shkak të uljes së aftësisë për punë. Për shërbime të ndryshme për rehabilitim duhet që të plotësoni kushte të caktuara personale dhe sipas së drejtës së sigurimit, për shembull një numër të caktuar të përvojave të sigurimit.

Ju lutemi, vini re:

Gjatë verifikimit të kushteve llogariten edhe përvojat tuaja të sigurimeve në Kosovë si dhe të gjitha përvojat e sigurimeve në Bosnjë-Hercegovinë, në Mal të Zi dhe Serbi. Përveç kësaj merren parasysh përvojat e sigurimit në Kroaci deri në nëntor të vitit 1998, në Slloveni deri në gusht të vitit 1999 dhe në Maqedoni deri në dhjetor të vitit 2004.

Kushtet bazë të pensioneve gjermane

Për të marrë një pension, ju duhet të plotësoni disa kushte.

Këtu përfshihen në shumicën e rasteve një moshë e caktuar e jetës dhe një përvojë minimale të sigurimit.

Këto dispozita për pensionin dhe për moshën e pensionit nuk janë njësoj në Gjermani dhe në Kosovë. Marrëveshja ju ndihmon që t' i plotësoni kushtet për një pension gjerman, por nuk siguron një përafrim të së drejtës së pensionit. Një pension gjerman të pleqërisë mund ta merrni jo më parë sesa me 61 vjeç, në rastin normal me mbi 65 vjeç. Në Gjermani kufiri i moshës së rregullt për të dalë në pension ngrihet që nga viti 2012 hap pas hapi nga përfundimi i moshës 65 në përfundimin e moshës 67 vjet të jetës. Ju lutemi, lexoni për këtë edhe faqen 23 dhe në vijim.

Në Kosovë në vitin 1999 sistemi pensional u ndërrua nga një procedurë të financuar me kontribute në një procedurë të bazuar në taksa.

Vërejtje anësore: Informacione më të hollësishme mësoni në kapitullin "Pensioni në Kosovë".

Parimisht vlen: Kontribute, të cilat keni paguar në Gjermani, mbeten tek bartësi gjerman i sigurimit; përvojat tuaja të sigurimit në Kosovë tek sigurimi pensional në Kosovë. Secili vend, në të cilin keni qenë të siguruar, ju paguan një pension, nëse janë plotësuar kushtet për këtë në atë vend.

Nëse ju nuk i plotësoni kushtet për një pension vetëm me përvojat e këtij vendi, merren në konsideratë edhe përvojat në vendin tjetër të marrëveshjes. Kështu mund të merrni ndoshta akoma një pension.

Nëse ju për shembull nuk i keni plotësuar kushtet paraprake për të drejtën vetëm sipas së drejtës gjermane, atëherë përveç kësaj merren parasysh të gjitha përvojat të cilat keni realizuar në Kosovë. Llogariten të gjitha përvojat të cilat keni realizuar deri në rastin e përfitimit gjerman.

Përvojat e sigurimit në Kosovë mund të ekzistojnë vetëm deri në vitin 1999.

Sugjerimi ynë:

Gjatë verifikimit të kushteve mund të llogariten përveç përvojave tuaja të sigurimeve në Kosovë edhe të gjitha përvojat e sigurimeve në Bosnjë-Hercegovinë, në Mal të Zi dhe Serbi. Përveç kësaj merren parasysh përvojat e sigurimit në Kroaci deri në nëntor të vitit 1998, në Slloveni deri në gusht të vitit 1999 dhe në Maqedoni deri në dhjetor të vitit 2004.

Përvoja minimale e sigurimit

Kusht për çdo pension gjerman është që të keni paguar një numër të caktuar të kontributeve. Kjo përvojë minimal e sigurimit quhet edhe koha e pritjes. Sipas llojit të pensionit ajo përfshin 5, 35 ose 45 vjet.

Për kohët e pritjes prej 5 viteve llogariten të gjitha muajt në të cilët janë paguar kontribute të detyrueshme ose vullnetare për sigurimin pensional. Këtu mund të llogariten edhe kohët e papunësisë, ato të edukimit të fëmijëve dhe të perkujdesjes në Gjermani.

Në rast të një kohe pritjeje prej 35 vitesh mund të llogariten, përveç kësaj, edhe muajt e sëmundjes, papunësisë, arsimit shkollor ose kohët që merren parasysh (në rast të edukimit të fëmijëve në Gjermani).

Për kohën e pritjes prej 45 vitesh nuk vlejné të gjitha kohët sipas së drejtës pensionale. Kohët, për shembull, në të cilat ju keni qenë të papunë mund të merren parasysh vetëm në mënyrë të kufizuar.

Ju lutemi, vini re:

Natyrisht krahas përvojat e sigurimit gjerman llogariten edhe të gjitha përvojat, të cilat na verifikohen nga bartësit e sigurimit në Kosovë, në Bosnjë-Hercegovinë, në Mal të Zi ose Serbi. Përveç kësaj merren parasysh përvojat e sigurimit në Kroaci deri në nëntor të vitit 1998, në Slloveni deri në gusht të vitit 1999 dhe në Maqedoni deri në dhjetor të vitit 2004. Kështu nga sigurimi pensional gjerman ju mund të pretendoni një pension edhe atëherë, nëse ju në Gjermani keni paguar vetëm pak kontribute.

Vërejtje anësore: Informacione të tjera për përvojat gjermane gjeni në broshurën "Rente: Jeder Monat zählt".

Kushtet sipas së drejtës së sigurimit

Për disa pensione gjermane duhet të plotësoni, krahas kohës së pritjes, të ashtuquajtura kushte sipas së drejtës së sigurimit. Për këtë ju duhet të keni paguar brenda kohëve të caktuara një numër të caktuar të kontributeve të detyrueshme.

Vërejtje anësore: Kushtet sipas së drejtës së sigurimit për pensionet e veçanta ju gjeni që nga faqja 22.

Ju lutemi, vini re:

Kontributet e kërkuara të detyrueshme mund të plotësoni edhe me kontributet e detyrueshme në Bosnjë-Hercegovinë, Mal të Zi dhe Serbi, të cilat keni paguar atje gjatë një punësimi ose vetëpunësimi.

Zbritja e pensionit

Shumica e pensioneve gjermane, të cilat merrni para arritjes së kufirit të moshës së rregullt për të dalë në pension, nuk paguhen në shumën e plotë, por ulen me një zbritje. Për secilin muaj, në të cilin e shfrytëzoni pensionin tuaj para kohe, pensioni juaj shkurtohet me 0,3 %.

Vërejtje anësore: Për kufirin e moshës së rregullt të pensionit, ju lutemi, lexoni që nga faqja 23.

Nëse ju keni lindur pas vitit 1963, atëherë mosha e rregullt për të dalë në pension është 67 vjeç. Zbritja më e lartë do të jetë atëherë 14,4 %.

Shembull:

Arlinda F. dëshiron ta shfrytëzojë pensionin e saj të pleqërisë një vit para arritjes së kufirit të moshës së rregullt për të dalë në pension. Zbritja e pensionit për këtë pension është 3,6 për qind (12 muaj x 0,3 për qind).

Ju mund të përcaktoni vet fillimin e pensionit tuaj dhe me këtë mund të ndikoni në shumën e zbritjes.

Ju lutemi, vini re:

Zbritja e pensionit mbetet në fuqi në sigurimin gjerman gjatë gjithë jetës suaj. Madje pas vdekjes suaj ajo ka akoma ndikim mbi një pension familjar. Ju lutemi, lejoni prandaj që të këshilloheni. Kjo është edhe e rëndësishme, sepse në disa raste ka përjashtime - të ashtuquajtura rregullat e mbrojtjes së besimit.

Pensionet dhe të ardhurat

Nëse ju merrni një pension për shkak të uljes së aftësisë për punë ose një pension pleqërie para kufirit të moshës së rregullt për të dalë në pension, të ardhurat si i punësuar ose si i vetëpunësuar mund të ndikojnë mbi shumën e pensionit.

Lidhur me këtë nuk luan asnjë rol, nëse këto të ardhurat i fitoni duke bërë ekonomi në Gjermani, në Kosovë ose në një vend tjetër. Tek pensionet për shkak të uljes së aftësisë për punë si të ardhurat mund të merren parasysht edhe disa përfitime sociale.

Nëse i kapërceni kufijtë e fitimit shtesë, pensioni juve ju shkurtohet ose nuk ju paguhet fare.

Vërejtje anësore: Për kufirin e moshës së rregullt të pensionit, ju lutemi, lexoni që nga faqja 23.

Sugjerimi ynë:

Informacione të mëtejshme për të ardhurat shtesë gjeni në fletëpalosjet „Altersrentner: So viel können Sie hinzuverdienen“ si dhe “Erwerbsminderungsrentner: So viel können Sie hinzuverdienen“

Pensioni i vejërisë gjatë tre muajve të parë pas vdekjes së të sigurvearit paguhet në shumën plotë. Pastaj të ardhurat tuaja llogariten në pension. Vendimtare janë të ardhurat tuaja bruto, nga të cilat gjenden të ardhurat e përgjithësuara neto.

Për këtë zbriten kontributet e parashikuara me ligj, për shembull 40 për qind në rast të të punëmarrësve. Nëse të ardhurat e mbetura neto e tejkalojnë shumën e përjashtimit, atëherë llogariten 40 për qind të të ardhurave që janë mbi shumën e përjashtimit në pensionin familjar. Merren parasysh edhe përfitime sociale, pasuri dhe të ardhurat nga jashtë vendit.

Vërejtje anësore: Kushtet për këto pensione ju gjeni që nga faqja 22.

Shembull:

Ermira S. Jeton në Stuttgart dhe merr një pension gjerman të vejërisë nga sigurimi i burrit të vdekur të saj në shumën prej 406 Euro. Ajo fiton 1500 Euro bruto. Bartësi i sigurimit si paketë e përgjithësuar zbrit nga këto 40 për qind dhe me këtë gjen një shumë prej 900 Euro. Pas zbritjes së një shume të përjashtimit për ve (momentalisht rreth 820 Euro) mbetet një shumë të ardhurash prej 80 Euro. Nga këto përcaktohen 40 për qind (32 Euro) dhe hiqen nga pensioni. Pra, Ermira S. merr një pension të vejërisë në shumën prej 374 Euro.

Tek pensionet e jetimeve të ardhurat nuk llogariten më që prej Korrikut 2015.

Vërejtje anësore: Informacione të mëtejshme për llogaritjen e të ardhurave në pensionin familjar gjeni në broshurën „Hinterbliebener: So viel können Sie hinzuverdienen“.

Pensione nga sigurimi pensional gjerman

Sigurimi pensional gjerman paguan pensione në bazë të uljes së aftësisë për punë, pensione pleqërie dhe pensione familjare.

Ne këtë kapitull ne dëshirojmë t' ju informojmë cilat pensione ju mund të shfrytëzoni në Gjermani.

Sugjerimi ynë:

Nëse dëshironi të dini për cilin pension gjerman ju tashmë i plotësoni kushtet, ju mund të kërkonte tek bartësi juaj i sigurimit një njoftim për pensionin tuaj. Në këtë gjeni të gjitha informacionet.

Vërejtje anësore: Adresën e bartësit tuaj të sigurimit e gjeni që nga faqja 42.

Pensioni për shkak të uljes së aftësisë për punë

Këtë pension e merrni, nëse ju

 aftësia juaj për punë është e ulur, pra jeni në gjendje të punoni më pak se gjashtë orë në ditë,

 e plotësoni kohën e pritjes prej pesë viteve (ose për shembull e plotësoni para kohe për shkak të një aksidenti në punë) dhe

 gjatë pesë viteve të fundit para uljes së aftësisë për punë të keni paguar tre vjet kontribute të detyrueshme për një punësim të siguar ose për një vetëpunësim ose para dt. 1 janar të vitit 1984 të keni plotësuar kohën e përgjithshme të pritjes prej pesë vitesh me kohët e kontributeve të detyrueshme dhe çdo muaj para dt. 1 janar të vitit 1984 deri në hyrjen e rastit të përfitimit është dëshmuar me kohët për ruajtjen e të drejtës.

Vërejtje anësore: Ky pension paguhet jo më gjatë sesa deri në arritjen e kufirit të moshës së rregullt. Pastaj ju merrni automatikisht një pension të rregullt të pleqërisë.

Bartësi juaj i sigurimit të pensionit shqyrton me anë të dokumenteve mjekësore, nëse aftësia juaj për punë është e ulur pjesërisht apo plotësisht. Pensionin për shkak të uljes së plotë të aftësisë për punë ju e merrni, nëse ju mund të punoni më pak se tre orë në ditë. Nëse ju mund të punoni me shumë se tre, por më pak se gjashtë orë në ditë, atëherë ju merrni një pension për shkak të uljes së pjesshme të aftësisë për punë. Ky është sa gjysma e pensionit në bazë të uljes së plotë të aftësisë për punë.

Një pension në bazë të uljes së aftësisë për punë merrni në shumicën e rasteve të kufizuar për tre vjet. Nëse gjendja juaj e shëndetit nuk përmirësohet gjatë kësaj kohe, pagesa e pensionit zgjatet.

Sugjerimi ynë:

Informacione të hollësishme gjeni në broshurën "Erwerbsminderungsrente: Das Netz für alle Fälle".

Pensionet e pleqërisë

Kufiri i moshës së rregullt në Gjermani ishte deri në vitin 2011 tek 65 vjeç. Para sfondit të moshës mesatare gjithnjë në rritje dhe të shifrave të lindjeve që ulen, është vendosur ngritja hap pas hapi i kufirit të moshës midis të tjerash për pensionin e moshës së rregullt nga 65 vjeç, siç është deri tani, në 67 vjeç, për të ruajtur stabilitetin e sigurimit ligjor të pensionit.

Duke filluar me vitin e lindjes 1947 që nga viti 2012 bëhet një ngritje fillimisht prej hapave njëmuajore, që nga viti 2014 prej hapave dymujore, kështu që, për të siguruarit që nga viti i lindjes 1964 vlen kufiri i moshës së rregullt prej 67 vjetësh.

Ngritja e kufirit të moshës në 67 vjeç

Të siguruarit Viti i lindjes	Ngritja në muaj	mbi moshën	
		vjeç	muaj
1947	1	65	1
1948	2	65	2
1949	3	65	3
1950	4	65	4
1951	5	65	5
1952	6	65	6
1953	7	65	7
1954	8	65	8
1955	9	65	9
1956	10	65	10
1957	11	65	11
1958	12	66	0
1959	14	66	2
1960	16	66	4
1961	18	66	6
1962	20	66	8
1963	22	66	10
1964	24	67	0

Edhe tek pensionet e parakohshme të pleqërisë për shkak të "pensionit me 67" vjen në ngritjen e moshës të fillimit të pensionit. Po të dëshironi të mësoni më shumë rreth kësaj lexoni broshurën tonë "Rente mit 67 – Wie Sie Ihre Zukunft planen können".

Pensioni pleqërie të rregullt

Ju keni të drejtë për një pension pleqërie të rregullt, nëse ju
 e keni arritur kufirin e moshës së rregullt për të dalë në pension
 keni plotësuar kohën e pritjes prej pesë viteve.

Si përfitues i një pensioni pleqërie të rregullt ju lejohet të keni fitime të pakufizuara shtesë dhe as nuk duhet të keni frikë për zbritje.

Sugjerimi ynë:

Informacione të hollësishme për të gjithë pensionet e pleqërisë përmban broshura "Die richtige Altersrente für Sie".

Pensioni për persona të siguruar shumë vite

Këtë pension pleqërie e merrni, nëse ju

 jeni 63 vjeç/e dhe

 keni plotësuar kohën e pritjes prej 35 viteve.

Nëse ju dëshironi ta merrni pensionin tashmë para arritjes së kufirit të moshës së rregullt për të dalë në pension, ju duhet të pajtoheni me zbritje nga pensioni në shumën prej 0,3 për qind për çdo muaj, në të cilin e merrni pension tuaj para kohe. Zbritja është maksimalisht 14,4 për qind.

Shembull:

Skender D. më dt. 27 shtator të vitit 2017 bëhet 63 vjeç. Pensionin e tij të pleqërisë për të siguruarit me përvojë shumëvjeçare të sigurimit ai dëshiron ta shfrytëzojë që nga dt. 1 tetor të vitit 2017. Ai fillon atëherë 32 muaj para arritjes së kufirit të moshës së rregullt dhe prandaj reduktohet me 9,6 për qind (32 muaj x 0,3 për qind).

Pensioni i pleqërisë për persona me stazh të gjatë sigurimi.

Ju keni të drejtë për këtë pension, nëse ju

 jeni mbi 63 vjeç dhe

 keni plotësuar kohën e pritjes prej 45 vitesh.

Kufiri i moshës për këtë pension ngrihet. Nëse ju keni lindur pas vitit 1963, ju mund ta merrni pensionin vetëm me 65 vjeç. Nëse keni lindur para vitit 1964, ju mund ta merrni pensionin më herët, për shembull me 64 vjeç, nëse ju keni lindur në vitin 1958.

Pension pleqërie për njerëz me aftësi të kufizuara rëndë

Këtë pension pleqërie merrni, nëse ju

✎ keni aftësi të kufizuara rëndë dhe

✎ jeni mbi 60 vjeç dhe

✎ keni plotësuar kohën e pritjes prej 35 viteve.

Sipas së drejtës gjermane ju jeni një person me aftësi të kufizuara rëndë, nëse juve ju është miratuar një shkallë të aftësisë së kufizuar prej të paktën 50. Këtë vendim nuk e merr bartësi i pensionit pensional, por zyra e mbajtjes. Për të siguruarit, të cilët kanë lindur para vitit 1952, atëherë kufiri i moshës për këtë pension ka qenë 63 vjeç. Nëse ju keni lindur gjatë kohës prej 1952 deri 1963, kufiri i moshës për një pension pa zbritje ngrihet gradualisht. Nëse ju keni lindur në vitin 1964 ose më vonë, ai është 65 vjeç.

Ju lutemi, vini re:

Ju mund ta merrni pensionin edhe para kohe, por atëherë ju duhet të llogarisni, si rregull, me zbritje nga pensioni në shumën prej 0,3 për qind në muaj, sepse ju tërhiqni pensionin tuaj para kohe (maksimalisht 10,8 për qind).

Pensione për vejanë dhe vejane

Pas vdekjes së bashkëshortit/bashkëshortes ju mund të merrni pension për vejanë dhe vejane, nëse bashkëshorti/bashkëshortja (deri në vdekje) e ka plotësuar kohën e pritjes prej pesë viteve. Përveç kësaj bartësi i sigurimit pensional kontrollon, nëse martesë në momentin e vdekjes të ketë ekzistuar të paktën një vit.

Pensioni për vejanë dhe vejane mund të paguhet si pension i vogël ose i madh. Për të marrë një pension të madh, ju duhet

✎ të jeni të paktën 45 vjeç/e

✎ të keni aftësi të kufizuar për punë

✎ të edukoni një fëmijë, i cili ende nuk është 18 vjeç

ose

✎ në bashkësi shtëpiake të kujdeseni për një fëmijë, i cili për shkak të kufizimit fizik nuk është në gjendje që të kujdeset për vetveten.

Vërejtje anësore: Kufiri i moshës ngrihet hap pas hapi nga 45 vjeç/e në moshën 47 vjeç/e. Lexoni edhe broshurën "Rente mit 67 – Wie Sie Ihre Zukunft planen können?".

Pensioni i madh për vejanë dhe vejane paguhet vazhdimisht. Ai është 55 ose 60 për qind të pensionit të të siguarit.

Vërejtje anësore: Kush është martuar para vitit 2002 dhe ka lindur para vitit 1962, merr 60 për qind.

Nëse asnjëri prej këtyre kushteve nuk është i plotësuar, ju pas vdekjes së të siguarit merrni një pension të vogël për vejanë dhe vejane. Ai është 25 për qind të pensionit të të siguarit. Nëse ju jeni martuar pas vitit 2001 ky pension paguhet maksimalisht 24 muaj kalendarikë.

Nëse ju si vejanë ose vejane martoheni përsëri, ky pension anulohet. Ju me kërkesë mund të merrni një kompensim pensioni. Ky është 24 pensione mujore në maksimum.

Shembull:

Pensionisti Nusred B. ka vdekur në maj 2013. E veja e tij Dora B është 58 vjeçe dhe prandaj ajo merr një pension të madh për vejane. Në qershor të vitit 2017 ajo martohet përsëri, gjë që çon në anulimin e pensionit për ve më dt. 30 qershor 2017. Në dymbëdhjetë muajt para anulimit të pensionit (korrik 2016 deri në qershor 2017) Dora B. ka marrë mesatarisht 320 Euro pension për vejane. Kompensimi është 24-fishi i kësaj shume mesatare, pra 7 680 Euro.

Pensioni për jetimë

Një pension për jetimë (pension për gjysmë jetimë) mund të paguhet pas vdekjes së njërit prej prindërve, nëse prej atij prindi u plotësua koha e pritjes prej pesë viteve. Nëse vdes edhe prindi i dytë, paguhet një pension i plotë për jetimë.

Një pension për jetime merrni si fëmijë biologjik ose fëmijë i birësuar i të vdekurit. Edhe fëmijë të gjetur, fëmijë në shpirt, nipat dhe mbesat ose vëllezër dhe motra mund të marrin një pension të tillë.

Pensioni për jetime paguhet deri në ditëlindjen e 18-të. Nëse ju jeni më i madh në moshë dhe ndodheni akoma në arsim shkollor ose formim profesional, pensioni paguhet edhe më tej, por jo më gjatë sesa deri në ditëlindjen e 27-të. Formimi duhet të konfirmohet në distanca të rregullta kohore nga shkolla juaj ose shkolla juaj e lartë ose nga punëdhënësi juaj.

Pensione të tjera për shkak të vdekjes

Nëse ju jeni shkurorëzuar dhe bashkëshorti juaj i mëparshëm ka vdekur, atëherë ju mund të keni një të drejtë për një pension edukimi. Ky pension ju paguhet nga përvojat tuaja e sigurimit, nëse ju edukoni një fëmijë.

Një pension për vejanë ose vejane pas bashkëshortit të parafundit ne paguajmë, nëse jeni martuar pas vdekjes së bashkëshortit të mëparshëm dhe martesë e re u zgjodh për shkak të vdekjes ose shkurorëzimit.

Nëse martesë u shkurorëzua para dt. 1 korrik 1977, pas vdekjes së paguesit të mbajtjes, mund të paguhet një pension për vejanë dhe vejane të shkurorëzuar/a.

Vërejtje anësore: Hollësiat për këto pensione përmban broshura "Hinterbliebenenrente: Hilfe in schweren Zeiten".

Pensioni në Kosovë

Mbi të drejtën e pensionit në Kosovë vendosin vetëm autoritetet kompetente atje.

Deri në vitin 1999 në Kosovë ka pasur një sistem pensional që ishte i ngjashëm me atë gjerman. Ishin tërhequr kontribute dhe pensionet ishin llogaritur dhe paguar në bazë të këtyre pagesave të kontributeve.

Gjatë vitit 1999 sistemi ligjor i sigurimit pensional u ndryshua rrënjësisht. Numri i kontributeve të paguara dhe shuma e këtyre kontributeve janë tani krejt të parëndësishëm për të drejtën e pensionit dhe shumën e pensionit.

Rrethit të personave me të drejtë për një pension të tillë bazë i përkasin krahas njerëzve të moshuar dhe persona invalidë. Sipas informacioneve tona pensioni në Kosovë paguhet si shumë pakete të përgjithësuar. Lidhur me këtë, kjo shumë është njësoj për të gjithë pensionistët.

Një pagesë e këtij përfitimi jashtë vendit nuk bëhet. Pensionin e marrin atëherë sipas dispozitave të Kosovës vetëm pensionistët që jetojnë në Kosovë.

Sugjerimi ynë:

Pavarësia ende e re e Kosovës do të ketë si pasojë me siguri ndryshime të shumëllojshme - atëherë edhe në të drejtën e pensionit. Prandaj në këtë broshurë nuk mund të jepen sqarime të detyrueshme për të drejtën e pensionit në Kosovë. Ende nuk dihet nëse me afat të mesëm planifikohet kthimi për një sistem shtetëror, të financuar në bazë të kontributeve.

Ju lutemi, drejtohuni prandaj për njoftime të detyrueshme për çështje juridike direkt bartësit të sigurimit pensional në Kosovë.

Vërejtje anësore: Adresën e bartësit të sigurimit në Kosovë e gjeni që në faqen 43.

Edhe pse kontributet e paguara për sigurimin pensional në Kosovë (deri në vitin 1999) nuk janë më relevante për pensionin e atjeshëm, këto përvoja të sigurimit konfirmohen me kërkesë për bartësit të sigurimit pensional gjerman. Për llogaritjen e përvojave të sigurimit në kuadrin e marrëveshjes për konstatimin e një të drejte për një pension gjermane ne mund t' i marrim edhe më tej në konsideratë përvojat e sigurimit në Kosovë.

Vërejtje anësore: Kushtet për pensionet gjermane i gjeni që nga faqja 17.

Ju lutemi, vini re:

Kontributet e derdhura në sistemin e kursimit pensional të detyrueshëm, të financuar privatisht në Kosovë, nuk përbëjnë kontribute të detyruara të një sistemi sigurimi ligjor pensional në pikpamje të marrëveshjes. Përvoja të tilla të sigurimit nuk përfshihen nga marrëveshja, atëherë ato nuk mund të merren parasysh. Thëniet për përfitimet nga ky sistem privat nuk janë të mundshme. Ju lutemi, drejtohuni për këtë direkt zyrës kompetente në Kosovë.

Kërkesa për pension dhe fillimi i pensionit

Një pension merr vetëm ai që paraqet një kërkesë. Në këtë kapitull mësoni kur fillon një pension gjerman dhe ku mund të paraqisni kërkesën tuaj.

Pensioni juaj gjerman fillon, si rregull, me të parin e muajit kalendarik, në fillim të cilit ju i plotësoni kushtet.

Shembull:

Ortisa N. E arrin kufirin e moshës së rregullt për të dalë në pension më 12 korrik 2017. Nga ky moment ajo i ka plotësuar të gjitha kushtet. Pensioni i saj fillon më 1 gusht 2017.

Që të jemi në gjendje t' ju paguajmë pensionin tuaj në mënyrë të përpiktë, ju duhet ta paraqisni kërkesën tuaj në kohë. Ju keni tre muaj të plotë kalendarikë kohë pas plotësimit të kushtit të fundit. Nëse e paraqisni kërkesën më vonë, atëherë pensioni juaj fillon vetëm me muajin e paraqitjes së kërkesës.

Shembull:

Ortisa N. e paraqet kërkesën për pension vetëm më 26 nëntor të vitit 2017. Meqenëse rasti i përfitimit tashmë ka qenë para tre muajve, pensioni i saj fillon vetëm më 1 nëntor 2017.

Përrjashtime nga ky rregull ka vetëm në rast të pensioneve në bazë të uljes së aftësisë për punë dhe të pensioneve familjare. Një pension i kufizuar në kohë për shkak të uljes së aftësisë për punë paguhet në rastet e rregullta vetëm që nga muaji i 7-të kalendarik pas fillimit të uljes së aftësisë për punë. Nëse paraqitja e kërkesës bëhet vetëm pas muajit të 7-të kalendarik, pensioni fillon me muajin e paraqitjes së kërkesës. Një pension familjar paguhet edhe me

Një pension familjar paguhet edhe me prapaveprim dhe pikërisht për një kohë deri në dymbëdhjetë muaj kalendarikë para muajit në të cilin është bërë kërkesa për pension.

Ne ju rekomandojmë që ta paraqisni kërkesën për një pension pleqërie rreth tre muaj para fillimit të pensionit. Atëherë edhe organe të treta, siç janë p.sh. punëdhënës ose arka shëndetësore, kanë kohë të mjaftueshme për të na transmetuar të gjitha informacionet e nevojshme.

Vërejtje anësore: Adresat e qendrave tona informuese dhe këshilluese i merrni në telefonin e shërbimit pa pagesë ose i gjeni në internet. Lexoni për këtë, ju lutemi, kapitullin „Vetëm një hap larg: Sigurimi juaj pensional“.

Ku mund ta paraqes kërkesën për pension?

Nëse i keni realizuar përvojat e sigurimit në Gjermani dhe në Kosovë, atëherë ju duhet të paraqisni vetëm një kërkesë për pension.

Vendbanim në Gjermani

Nëse ju banoni në Gjermani, paraqisni kërkesën për pensionin gjerman tek sigurimi pensional gjerman ose në njërën e zyrave të njoftimit dhe të këshillimit. Ju mund ta paraqisni kërkesën tuaj edhe tek zyra e sigurimit të bashkisë.

Sugjerimi ynë:

Ju lutemi, për një takim në njërën prej zyrave të njoftimit dhe të këshillimit, sillni me vete dokumentacionin tuaj të sigurimit dhe një letërnjoftim ose pasaportë të vlefshme.

Në formularin gjerman për kërkesën e pensionit përfshihet një pyetje për përvojat e sigurimit jashtë vendit. Nëse ju shënoni këtu që keni punuar edhe në Kosovë, atëherë bartësi gjerman mund t' i kërkojë përvojat e sigurimit në Kosovë.

Por sipas informacioneve që disponojmë ne, nuk merrni një pension nga Kosova, nëse jetoni në Gjermani.

Vërejtje anësore: Lexoni për këtë edhe kapitullin "Pensioni në Kosovë".

Ju lutemi, vini re:

Bartësit gjerman të sigurimit pensional nuk kanë asnjë ndikim mbi shqyrtimin në Kosovë ose mbi vendimin që merret atje.

Vendbanim në Kosovë

Nëse ju banoni në Kosovë, atëherë ju e paraqisni, ju lutemi, kërkesën për pensionin kosovar tek autoriteti kompetent në Kosovë dhe shënoni që keni realizuar edhe përvojat e sigurimit në Gjermani. Bartësi i sigurimit pensional në Kosovë e informon sigurimin pensional gjerman për të gjitha të dhënat e nevojshme për vendimin gjerman.

Të dy bartësit e sigurimit pensional vendosin në mënyrë të pavarur mbi të drejtën e pensionit dhe ju njoftojnë me shkrim për këtë vendim.

Llogaritja e pensionit

Shuma e pensionit gjerman varet nga kontributet, të cilat keni paguar gjatë viteve. Që të jeni në gjendje ta kuptoni më lehtë vendimin mbi pensionin tuaj, ne jua shpjegojmë llogaritjen e pensionit në këtë kapitull.

Pensioni gjerman llogaritet nga katër faktorë, të cilët shumfishohen me njëri-tjetrin:

- pikat e shpërblimit,
- faktori i fillimit,
- faktori i llojit të pensionit,
- vlera aktuale e pensionit.

Vërejtje anësore: Informacione të tjera për llogaritjen e pensionit gjeni në broshurën "Rente: So wird sie berechnet".

Pikat e shpërblimit llogariten në bazë të të ardhurave tuaja vjetore bruto, të cilat pjesëtohen me të ardhurat mesatare të të gjithë të siguruarve. Nëse të ardhurat tuaja vjetore (për të cilat pagan kontribute për sigurimin pensional gjerman) për shembull gjatë vitit 2015 saktësisht 33 363 Euro, kështu ju për këtë vit merrni tamam një pikë shpërblimi, sepse të ardhurat mesatare kanë qenë kaq të larta. Në rast të të ardhurave më të larta ose më të ulëta pikat e shpërblimit janë përkatësisht më të larta ose më të ulëta. Në vartësi nga kohëzgjatja e punësimit tuaj në Gjermani dhe nga rroga juaj, rezulton kështu shuma e pikave tuaja të shpërblimit.

Faktori i fillimit e përmban uljen e pensionit, nëse ju e merrni pensionin para kohe (zbritja). Nëse e shfrytëzoni pensionin që nga kufiri i moshës së rregullt për të dalë në pension, atëherë faktori i fillimit është 1,0. Në rast të një pensioni të parakohshëm faktori i fillimit ulet përkatësisht me zbritjen.

Vërejtje anësore: Për zbritjen e pensionit, ju lutemi, lexoni faqet 19 dhe 20.

Ju lutemi, vini re:

Nëse e shfrytëzoni pensionin vetëm pas kufirit të moshës së rregullt për të dalë në pension, ju e ngrini pensionin tuaj. Për çdo muaj kalendarik, në të cilin ju nuk e merrni pensionin pas arritjes së kufirit të moshës së rregullt për të dalë në pension, ju merrni një shtesë prej 0,5 %. Lexoni për këtë broshurë tonë „Die richtige Altersrente für Sie“.

Në faktorin e llojit të pensionit tregohet, për çfarë pensioni bëhet fjalë. Një pension pleqërie dhe pensioni i plotë i uljes së aftësisë për punë marrin një vlerë prej 1,0. Pensioni i pjesshëm i uljes së aftësisë për punë e merr vlerën 0,5, sepse bëhet fjalë për një gjysmë pension. Pensioni i madh i vejërisë ka një faktor pensioni prej 0,6 ose 0,55 (shih edhe faqen 27).

Shembull:

Nexhat T. ka fituar në Gjermani 20 pika shpërblimi. Ai dëshiron që nga 1 tetori 2017 të shfrytëzojë një pension pleqërie për të siguruarit prej shumë vitesh. Pensioni fillon atëherë një vit para plotësimit të kufirit të moshës për pension (12 muaj). Zbritja është pra, 3,6 për qind.

Pensionin e Nexhat T. llogaritet si më poshtë:

20 pika të shpërblimit

x 0,964 (faktori i fillimit me 3,6 për qind zbritje)

x 1,0 (faktori i llojit të pensionit për pensionin e pleqërisë)

x 31,03 Euro (vlera aktuale e pensionit që nga dt. 1 korrik 2017)

= 598,26 Euro

Vërejtje anësore: Vlerat aktuale i gjeni në internet nën www.deutsche-rentenversicherung.de.

Vlera aktuale e pensionit është vlera e vetme e formulës së pensionit, e cila do të ndryshohet nga fillimi i pensionit për shkak të ndryshimeve përshtatëse.

Ju lutemi, vini re:

Me sa dimë ne, për pensionet në Kosovë nuk bëhet asnjë llogaritje të pensioneve. Atje paguhet një lloj pensioni bazë.

Vërejtje anësore: Informacione më të hollësishme mësoni në kapitullin "Pensioni në Kosovë".

Pagesa e pensionit edhe jashtë vendit

Një shpërngulje mund të ndikojë mbi shumën e pensionit. Por marrëveshja rregullon parimisht që vendbanimi në Gjermani dhe në Kosovë janë të barabartë.

Nga këndvështrimi i Sigurimit Pensionsal Gjerman vlen: si shtetas i Gjermanisë ose i Kosovës ju e merrni pensionin gjerman, si rregull, në pothuajse të gjitha shtetet e botës. Pra, nuk luan asnjë rol, nëse ju si pensionist jetoni në Shqipëri, në Austri ose në Meksikë.

Megjithatë mund të ketë përjashtime nga ky rregull, nëse pensioni juaj përmban kohë, të cilat janë aprovuar sipas dispozitave të veçanta, për shembull sipas së drejtës gjermane për pensione në bazë të punës jashtë Gjermanisë.

Edhe në rast se ju keni një nënshtetësi tjetër, kjo mund të ketë ndikim në shumën e pensionit gjerman në rast të pagesës jashtë vendit.

Sugjerimi ynë:

Ju lutemi, informohuni tek sigurimi pensionsal gjerman përpara se të shpërnguleni në një vend tjetër. Sapo të planifikoni që të ndërroni vendbanimin, ju lutemi, na njoftoni sa më shpejt që të jetë e mundur, adresën tuaj të re dhe lidhjen e re bankare. Kështu ndihmoni që pensioni juaj të mund të transferohet pa boshllëqe në vendin tuaj të ri.

Vërejtje anësore: Nëse ndryshohen adresa juaj ose lidhja bankare, ju mund ta njoftoni ose sigurimin pensionsal gjerman ose shërbimin e pensioneve. Adresat i gjeni që në faqen 42.

Pensionin gjerman është një përfitim ndërkombëtar. Ne e paguajmë pensionin tuaj në pothuajse të gjithë vendet e botës. Si rregull ju mund ta zgjidhni lirshëm institutin bankar, në llogarinë e të cilit ne e transferojmë pensionin. Të gjitha shpenzimet për transferimin në Kosovë mbahen nga ne; ju duhet të paguani vetëm shpenzimet e zakonshme të bankës suaj.

Vërejtje anësore: Pagesa e pensionit nuk duhet të bëhet patjetër në atë shtet, në të cilin banoni.

Sigurimi pensional gjerman është i detyruar që në rast të pagesave jashtë shtetit të kontrollojë në distanca të rregullta kohore, nëse kushtet për pagesën e pensionit vazhdojnë të ekzistojnë.

Prandaj ju merrni çdo vit një ftesë që të shënoni të gjitha të dhënat e nevojshme dhe ato konfirmohen (p.sh. me një të ashtuquajtur 'Certifikatë mbi jetën'). Kthejani këtë certifikatë mbi jetën, të nënshkruar dhe të vërtetuar sa më shpejt që të jetë e mundur. Me këtë ju kështu siguroni që pensioni juaj të mund të paguhet rregullisht dhe pa vonesa.

Ju lutemi, vini re:

Pensioni sipas dispozitave të Kosovës paguhet - me sa dihet - vetëm, nëse ju banoni në Kosovë. Lexoni për këtë edhe sqarimet në kapitullin "Pensioni në Kosovë" që nga faqja 30.

Sigurimi shëndetësor dhe ai i përkujdesit tek pensionistët

Edhe pensionistë kanë nevojë për mbrojtje të sigurimit shëndetësor dhe duhet të paguhen eventualisht kontribute për sigurimin ligjor të përkujdesjes.

Sapo ju paraqisni një kërkesë për një pension gjerman, arka gjermane e sigurimit shëndetësor shqyrton, nëse ju jeni i siguruar sipas së drejtës gjermane dhe prandaj duhet të paguani nga pensioni juaj kontribute të detyrueshme për sigurimin shëndetësor gjerman. Nëse ju jeni të detyruar për t'u siguruar dhe jetoni në Gjermani, atëherë ju jeni po ashtu i detyruar të paguani kontribute për sigurimin e përkujdesjes sociale. Nga pensioni juaj mbahen atëherë kontributet për sigurimin gjerman shëndetësor dhe atë të përkujdesjes dhe i përcillen së bashku me pjesën e bartësit të sigurimit pensional gjerman arkës suaj të sigurimit shëndetësor.

Sugjerimi ynë:

Nëse ju jeni i siguruar vullnetarisht në sigurimin ligjor shëndetësor ose tek një kompanie private e sigurimeve, atëherë bartësi juaj i sigurimit pensional ju paguan eventualisht një shtesë për kontributin e sigurimit shëndetësor.

Vërejtje anësore: Informacione të tjera gjeni në broshurën "Rentner und ihre Krankenversicherung".

Nëse ju banoni në Kosovë, por merrni vetëm një pension gjerman, atëherë ju mund të jeni i siguruar edhe në Kosovë në sigurimin shëndetësor sipas së

drejtës gjermane, por jo në sigurimin e përkujdesjes. Atëherë ju keni të drejtë për përfitime materiale të sigurimit shëndetësor gjerman (për shembull trajtim mjekësor), të cilat mund t' i shfrytëzoni edhe jashtë Gjermanisë.

Vërejtje anësore: Mbi detyrimin për t' u siguruar në sigurimin shëndetësor gjerman dhe atë të përkujdesjes vendos vetëm arka gjermane e sigurimit shëndetësor.

Për informacione të mëtejshme për sigurimin shëndetësor gjerman drejtohuni, ju lutemi, arkës së shëndetësisë, tek e cila ju jeni siguruar aktualisht. Nëse tani për tani ju nuk jeni siguruar në sigurim shëndetësor në Gjermani, arka shëndetësore, tek e cila ju ishit siguruar së fundi, mund t' u përgjigjet pyetjeve tuaja.

Partnerët tuaj të kontaktit

Në këtë kapitull i gjeni adresat e bartësve të sigurimit pensional në Gjermani dhe në Kosovë si dhe të shërbimit të pensioneve.

Në Gjermani në raportin me Kosovën janë kompetentë bartësit e sigurimit si më poshtë:

- Deutsche Rentenversicherung Bayern Süd,
- Deutsche Rentenversicherung Bund dhe
- Deutsche Rentenversicherung Knappschaft-Bahn-See.

Nëse kontributin tuaj të fundit gjerman ju ia keni paguar një bartësi rajonal (ish Institucionet e Sigurimeve të Landeve), partneri juaj i kontaktit është

Deutsche Rentenversicherung Bayern Süd,
Telefon 0871 81-0
Telefax 0871 81-2140
E-Mail service@drv-bayernsued.de
Internet www.deutsche-rentenversicherung-bayernsued.de.

Vërejtje anësore: Prefiksi për Gjermani është 0049

Pensionet e institucionit 'Deutsche Rentenversicherung Bayern Süd' jashtë vendit paguhen nëpërmjet:

Deutsche Post AG
Niederlassung Renten Service
13496 Berlin
Internet www.rentenservice.com

Nëse ju ia keni paguar kontributin tuaj të fundit gjerman institucionit 'Deutsche Rentenversicherung Bund' (ish Enti Federal i Sigurimeve për Nëpunësit), atëherë, ju lutemi, drejtohuni:

Deutsche Rentenversicherung Bund
Telefon 030 865-0
Telefax 030 865-27240
E-Mail meinefrage@drv-bund.de
Internet www.deutsche-rentenversicherung-bund.de

Nëse ju në ndonjë kohë keni paguar të paktën një kontribut gjerman institucionit 'Deutsche Rentenversicherung Knappschaft-Bahn-See (dikur Bundesknappschaft, Bahnversicherungsanstalt und Seekasse), partneri i kontaktit është:

Deutsche Rentenversicherung Knappschaft-Bahn-See
Telefon 0234 304-0
Telefax 0234 304-66050
E-Mail rentenversicherung@kbs.de
Internet www.kbs.de

Në Kosovë bartësi i mëposhtëm i sigurimit është i pranishëm për ju:

Administrata Pensionale e Kosovës
Rr. Pashko Vasa / Baraka Nr. 1
10000 PRISHTINË
KOSOVË

„Vetëm një hap larg: Sigurimi juaj pensional“

A keni akoma pyetje? Ju keni nevojë për informacione ose dëshironi një këshillim individual? Ne jemi të gatshëm për ju: kompetent, neutral, falas.

Me broshurat tona informuese

Oferta jonë e broshurave ka një larmi të gjerë. Atë që ju intereson mund ta porositni ose shkarkoni në www.deutsche-rentenversicherung.de. Këtu ne ju tërheqim vëmendjen për oferta të veçanta të këshillimit.

Në telefon

Pyetjeve tuaja ne u përgjigjemi në telefonin e shërbimit pa pagesë. Atje mund të porositni edhe material informacioni dhe formularë ose mund të pyesni për partnerin e përshtatshëm të kontaktit në vend. Ju na kontaktoni nën 0800 10004800.

Në Internet

Oferta jonë nën www.deutsche-rentenversicherung.de qëndron 24 orë në dispozicionin tuaj. Ju mund të informoheni mbi shumë tema dhe mund të shkarkoni ose porositni formularë dhe broshura. Me shërbimet tona online ju mund t' i kryeni të sigurt dhe nga shtëpia çështjet tuaja.

Në bisedën personale

Qendrën më të afërt të informacionit dhe të këshillimit e gjeni në faqen bazë të internetit tonë ose ju interesoheni për këtë në telefonin e shërbimit. Atje mund të lidhni edhe rehatshëm një takim ose ju e prenotoni atë online. Në [telefon] mobil ju ndihmon aplikacioni ynë iRente.

Këshilltarët e sigurimeve dhe kujdestarët e sigurimeve

Edhe këshilltarët tanë dhe respektivisht kujdestarët për sigurime, të cilët veprojnë vullnetarisht, janë në fqinjësi direkte të gatshëm për ju dhe ju ndihmojnë për shembull gjatë plotësimit të formularëve të aplikimit.

Lidhja e shkurtër ndaj nesh

080010004800 (numër pa pagesë për Gjermani)
www.deutsche-rentenversicherung.de
info@deutsche-rentenversicherung.de

Këshillime shumëgjuhëshe mund të ofrojmë për fat të keq vetëm në ditë ndërkombëtare të këshillimit. Takimet i gjeni në internet.

Partnerët tanë

Në zyra të përbashkëta të shërbimit për rehabilitimin, ne ju këshillojmë së bashku me bartës të tjerë të shërbimeve në të gjitha çështjet rreth rehabilitimit.

Edhe tek seksionet e sigurimit të qyteteve dhe komunave ju mund të paraqisni kërkesat për pension, mund të merrni formularë ose mund të përcillni dokumentacionin e sigurimit.

Bartësit e sigurimit pensional gjerman.

Deutsche Rentenversicherung Baden-Württemberg	Gartenstraße 105 76135 Karlsruhe Telefon 0721 825-0
Deutsche Rentenversicherung Bayern Süd	Am Alten Viehmarkt 2 84028 Landshut Telefon 0871 81-0
Deutsche Rentenversicherung Berlin-Brandenburg	Bertha-von-Suttner-Straße 1 15236 Frankfurt/Oder Telefon 0335 551-0
Deutsche Rentenversicherung Braunschweig-Hannover	Lange Weihe 2 30880 Laatzen Telefon 0511 829-0
Deutsche Rentenversicherung Hessen	Städelstraße 28 60596 Frankfurt/Main Telefon 069 6052-0
Deutsche Rentenversicherung Mitteldeutschland	Georg-Schumann-Straße 146 04159 Leipzig Telefon 0341 550-55
Deutsche Rentenversicherung Nord	Ziegelstraße 150 23556 Lübeck Telefon 0451 485-0

Deutsche Rentenversicherung Nordbayern	Wittelsbacherring 11 95444 Bayreuth Telefon 0921 607-0
Deutsche Rentenversicherung Oldenburg-Bremen	Huntestraße 11 26135 Oldenburg Telefon 0441 927-0
Deutsche Rentenversicherung Rheinland	Königsallee 71 40215 Düsseldorf Telefon 0211 937-0
Deutsche Rentenversicherung Rheinland-Pfalz	Eichendorffstraße 4-6 67346 Speyer Telefon 06232 17-0
Deutsche Rentenversicherung Saarland	Martin-Luther-Straße 2-4 66111 Saarbrücken Telefon 0681 3093-0
Deutsche Rentenversicherung Schwaben	Dieselstraße 9 86154 Augsburg Telefon 0821 500-0
Deutsche Rentenversicherung Westfalen	Gartenstraße 194 48147 Münster Telefon 0251 238-0
Deutsche Rentenversicherung Bund	Ruhrstraße 2 10709 Berlin Telefon 030 865-0
Deutsche Rentenversicherung Knappschaft-Bahn-See	Pieperstraße 14-28 44789 Bochum Telefon 0234 304-0

Impresum

Botuesi: Sigurimi i Pensionit Gjerman Federata

Spektori Marrëdhënie me shtypin dhe publikun, komunikimi

10709 Berlin, Ruhrstraße 2

Adresa postare: 10704 Berlin

Telefon: 030 865-0, Telefax: 030 865-27379

Internet: www.deutsche-rentenversicherung.de

E-Mail: drv@drv-bund.de

Fotografi: Arshiva e fotografive Deutsche Rentenversicherung Bund

[Institucioni i Sigurimit Pensional në Gjermani - Federata]

Foto e titullit: fotolia.com ©

Shtypshkronja: Fa. H. Heenemann GmbH & Co., Berlin

Botimi i 3-të (7/2017), **nr. 775**.

Kjo broshurë është pjesë e marrëdhënieve publike të sigurimit pensional gjerman, ajo parimisht jepet falas dhe nuk është e destinuar për shitje.

Pensioni ligjor është dhe mbetet komponenti më i rëndësishëm për sigurimin e pleqërisë.

Partner kompetent në çështjet e përkujdesjes për pleqërinë është sigurimi pensional gjerman.

Ai kujdeset për më shumë se 53 milionë të siguruar dhe rreth 21 milionë pensionistë.

Kjo broshurë është pjesë e ofertës sonë të gjithanshme të këshillimit.

Ne informojmë.

Ne këshillojmë. Ne ndihmojmë.

Sigurim pensional gjerman.